

POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLIK AEGKIRI

Nr. 51 (261)

18. detsembril 1926 a.

VI. aastakäik

TALLINNA
KESKRAE
KOGU

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.
Tellimise hind: aastas . . . . . Mk. 1000.—
poolaastas . . . . . „ 500.—
veerandaastas . . . . . „ 250.—
Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
aastas . . . . . Mk. 800.—
poolaastas . . . . . „ 400.—
veerandaastas . . . . . „ 200.—

Üksik number maksab Mk. 25.—

Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 7-24

Kuulutuste hinnad:

1/1 lehek. Mk. 4000.—	1/4 lehek. Mk. 1000.—
1/2 „ „ 2000.—	1/8 „ „ 500.—
1/3 „ „ 1350.—	1/16 „ „ 250.—

Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—
Lehe eesküljel 75%, tekstis 100% kallim.

Aadressi muutmise 30 mk.

Aadress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.
Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543.

Sisu: 1) J. Vender, Politsei ülesannetest päranduse hoiu alal. 2) Mõnda vastuvaidlemata sissenõudmise korrast. 3) O. Angelus, Berliini rahvusvaheline politseikongress ja üldine politseikonverents. 4) Ratsapolitsei turniir politseinäitusel Berliinis. 5) Ametlik osa. 6) Kuulutused.

Politsei ülesannetest päranduse hoiu alal.

Kohtuministeeriumi nõunik **J. Vender.**

Kõikide nii rohkearvuliste ülesannete hulgas, mis politseile kohuseks on tehtud, on üks, mis oluliselt väga tähtis ja mille täpne täitmise kord nõuab lähemat tutvumist, nimelt seaduste kogu 2 köite § 681 p. 16 (kubermangu seadus) ettenähtud kohus vastavale kohtule surma juhtumusest teatamine selleks, et kohus võiks tema peale vastava seadusega pandud kohust — surnu varanduse kohta hoiukorraldust teha — läbi viia.

Kõigepealt tekib küsimus, kas politsei on kohustatud iga surma juhtumusest ilma väljavõtteta kohtule, s. o. kohalikule, surnu viimase elukoha järgi, rahukohtunikule, kelle hooleks meil hoiukorra asjad nüüd täies ulatuses on antud, teatama, või ainult teatavatel juhtumustel. Selle küsimuse lahendamisel tuleb silmas pida esmalt eelpool tähendatud seaduse

teksti, millest tuleb järeldada, et teadete saatmisele on pandud siht — surnu varanduse kohta hoiukorralduse tegemine, järjekult oleks teate saatmine juhtumustel, kui hoiu korralduse tegemine pole rahukohtunikule sunduslik, asjata ja kui peale surmateate ei oleks juure lisatud lähemaid andmeid varanduse ja perekonnaseisu kohta, tekitaks see ilmaaegset kirjavahetust rahukohtuniku ja politsei vahel ühelt poolt, kuna teiselt poolt ka kohtupristav, võib olla, rahukohtuniku poolt asjata kohale kasutatakse, ja teiseks seaduse teksti, mis hoiu korraldamise rahukohtunikule teeb möödapäasematuks kohuseks. Kui neid kahte seaduse paragrahvi kohaldada, ei või tekkida kahtlust, et surmajuhtumuste kohta teadete saatmisel rahukohtunikule tuleb piirida nende seaduses ettenähtud juhtu-

mustega, millel hoiu korralduste tegemine on rahukohtunikule sunduslik.

Surnute varanduse kohta hoiukorralduse tegemise on seadusandja asjaomasele kohtule, meil praegu rahukohtunikule, kohuseks teinud Balti eraseaduse § 2589-ga, mis järgmiselt kõlab:

„Kohus on oma ameti poolest (ex officio) kohustatud päranduse kindlustuse eest hoolitsema:

1) kui pärijad üldse või mõned neist on teadmata;

2) kui nad küll teada on, kuid puuduvad kohal, olgugi ainult mõni neist, ja kui nende volinikke või teisi seaduslikke asetaajaid pole kohal;

3) kui pärijad on teada ja kohal viibivad, kuid ei või ei saa pärandust vastu võtta;

4) kui keegi pärijatest allaealine või mõnel teisel põhjusel võimetu on oma õiguste eest üles astuma ja kui temale pole määratud eestkostjat või hooldajat;

5) kui pärandus teadvalt võlgadega on koormatud ja oodatavate võlausaldajate huvidele ähvardab hädaoht, samuti ka kui pärandustombu puutumatus eest tekib kartus.

Märkus: Kui pärast isa või ema surma küll allealised lapsed järgi jäävad, kuid elusse jäänud lihane vanem on kohal, siis ei tule päranduse kinnipitsemist tarvitamisele võtta, kui selleks teist põhjust pole olemas.“

Nii tuleks siis politseikomissaril igakord informeeruda, kas isiklikult või kohalise konstaabli kaudu, selle üle, kas käesoleval juhtumisel on tingimused olemas, mis kohustavad kohut hoiukorraldust tegema, ja ainult jaataval korral kohalikule rahukohtunikule teatada surmajuhumusest, tähendades ühtlasi ka asjaolusid, mis nõuavad hoiukorralduse tege-

mist. Kõige lihtsam oleks vast otsekohe teatada, missuguse või missuguste Balti eraseaduse § 2589 punktide põhjal on hoiukorralduse tegemine vajalik.

Peab veel silmas pidama, et pärijate all ei mõista Balti eraseaduse § 2589 ainult seadusjärjelisi pärijaid, nagu see eelmisest paragrahvist järgneb, vaid ühtlasi ka pärijaid testamendi ja isegi lepingu järgi, mis pärandaja pärijaga on teinud surma puhuks.

Kuna hoiukorralduse tegemine pärandusajus pärijate ja pärandaja võlausaldajate huvide kaitseks on seaduses ette nähtud ja sellepärast neile äärmiselt tähtis on, sest ilma sarnase korralduseta ei jää sageli pärandustombust midagi järele pärijatele, kellel kohe pärast pärandaja surma pole võimalust oma õigusi kaitsta, peab ühtlasi tunnustama, et kubermangu seaduse § 681. p. 16. täitmine pole politseikomissaridele vähema tähtsusega: nad langevad selle kohuse mittetäitmise eest esmalt distsiplinaar karistuse alla, mis, võib olla, ei ole veel kõige hädaohtlikum, kui meele tuletame, et riigiametnik maksva seaduse järgi iga ettevaatamatuse ja hoolimatuse eest vastutab eraisikutele kahjutasumisega. Kuna aga pärandusajade ajal sarnastel juhtumustel eraisikute — pärijate ja võlausaldajate — kahjud võivad suured olla ja harilikult ongi suured, ähvardab eelpooltähendatud politsei ülesande mittetäitmine või isegi ebatäpne täitmine politseikomissare mitte ainult teenistusalaalse kahjuga — distsiplinaar karistusega, vaid tagajärjeks võib olla ka suurem nõudmine eksinud komisari vastu, mis üle tema igasuguse maksujõu võib ulatuda.

Sellepärast olgu komissarid alati valvel, et ära hoida sarnast võintalust.

Mõnda vastuvaidlemata sissenõudmise korrast.

H. K.

Muude kohuste ja ülesannete kõrval on sellekohaste seadustega politsei peale pandud ka mitmesuguste riiklikkude ja omavalitsuste maksude, võlgade, rahatrahvide ja riigi kahjude sissenõudmine. Nende maksude ja võlgade sissenõudmise juures tuleb käsitada vastuvaidlemata kroonu sissenõudmiste seadust (V. S. K. XVI k. 2 j.), milles on loetud üles, missu-

guseid nimelt sissenõudmisi peab täitma vastuvaidlemata korrast.

Nimelt kuuluvad selle seaduse § 1. põhjal sissenõudmisele vastuvaidlemata korrast kõige pealt igasugused riiklikud maksud, koormatiseid, posliinid jne.

(Государственные налоги, подати, пошлины и разного рода сборы).

Sama § märkuse põhjal kuuluvad samas korras sissenõudmisele ka nende asutuste (omavalitsuste) maksud, kelledele on antud selleks õigus iseäralise seadusega. Samuti nõutakse vastuvaidlemata korras sisse riigiga sõlmitud lepingute täitmata jätmisest tekkinud kahjud, trahvid jne. (§ 7.)

Paistab, et asi on iseenesest päris selge ja siin ei võiks mingisuguseid iseäralisi arusaamatusi ega raskusi tekkida. Kuid ometi tuleb politsei praktikas tihti ette juhtumusi, kus vastaval politseiametnikul temale ühe ehk teise ametiasutuse poolt saadetud nõudmise kohta raske on seisukohta võtta, kas nõudmine kuulub täitmisele vastuvaidlemata korras või mitte. Toon näite: Valga posti-telegraafi-telefoni kontori ülem pöördus 20. okt. s. a. posti peavalitsuse poole v/k., paludes luba ja volitust telefoni keskjaama abonentidelt J. S. ja H. L.—ilt nende poolt 2 kuu eest tasumata jäetud telefonimaksu kohtu teel sisse nõuda. Posti peavalitsus leidis, et nimetatud maks kuulub sissenõudmisele politsei läbi vastuvaidlemata korras (resolutsioon), ja saatis paberid Valga pstk. ülemale vastava sisulise v/k. juures tagasi, lisades ühtlasi: „... Kui politsei ei peaks aga seda palvet teostama, siis tuleb vast kohtu võimude poole pöörata.“

Valga pstk. ülem saatis k/v. edasi kohalisele politsei komissarile palvega: „võimaluse korral maksud vastuvaidlemata korras sisse nõuda.“ Komissar ei võtnud asja kohta seisukohta, vaid saatis asja edasi prefektile, paludes põhimõttelist seletust, kas on võimalik k/v. nimetatud maksu vastuvaidlemata korras sisse nõuda. Prefekt asus seisukohale, et postiametkonna nõudmine telefonimaksu sissenõudmise kohta ei kuulu sarnaste nõudmistest liiki, mida politsei vastuvaidlemata riigi sissenõudm. seaduse põhjal oleks õigustatud täitma vastuvaidlemata korras.

Kuid näitena toodud juhus ei ole kaugeleki ainuke, ja päris sageli saab politsei mitmesugustelt asutustelt samalaadilisi, tihti kategoorilisi nõudmisi mõnesuguse võla või kahju vastuvaidlemata korras sissenõudmiseks. Kuna sarnaste küsimuste lahendamise kõiki politseiametnikke peaks huvitama, siis lubatagu lühidalt peatada nende kaalutluste juures, mis tuleks silmas pidada sarnaste nõudmistest kohta seisukoha võtmise juures. Kuna politsei võib ja on kohustatud ainult seadusepärased riigiasutuste ja ametnikkude nõudmisi täitma (v. Polits. asut. kujund.

määrus § 4 p. 3 ja 11 ja § 75 „R. T.“ nr. 177/178 — 25. a.), ametiasutused ei ole aga tihti isegi kindlad (nagu näitena toodud juhusel), kas nende nõudmine on seaduspärane või mitte, siis on politseiametnikul tõesti mõnikord raske sarnaste nõudmistest kohta seisukohta võtta.

Kuna kõikide ettetulevate üksikute juhtumuste läbiharutamine võimatu, küsimuse kohta kindla seisukoha võtmine aga üldise tähtsusega, tuleks minu arvates küsimust käsitada puht-juriidilisest küljest, minnes välja sellekohaste maksvate seaduste üldmõistest.

Sellest seisukohast asja lahendamisele asudes, tuleks lähema vaatluse alla võtta ja selgitada küsimus, missuguseid maksunõudmisi peab üldse politsei täitma ja missugustel on nendest vastuvaidlematuse iseloom?

Nagu eelpool lühidalt toodud seletusest näha, annab üldise vastuse ülesseatud küsimusele vastuvaidlemata kroonu sissenõudmistest seadus (V. S. K. V XI k. 2 j.), kuid seaduses on võimata kõiki tegelikus elus ettetulevaid juhtumusi üksikasjaliselt ette näha, mispärast iga üksiku juhtumuse kohta vastaval politseiametnikul ise tuleb seisukohta võtta. Ka meie kõrgem riigikohus on juba 1921. a. seletanud, et politsei peab ise, enne kui täitmisele asub, seisukoha võtma küsimuse kohta, kas valitsuse asutuse või ametniku poolt temale vastuvaidlematute sissekandmistest korras täitmiseks antud sissenõudmistest ka tõesti kuuluvad vastuvaidlematute sissenõudmistest liiki või ei (Riigikohtu Adm. osak. toim. nr. 676 — 1921. a.), s. o. kas neid tuleb täita või mitte.

Kuna nüüd politseiametnik, nagu eelpool näidatud, igal üksikul juhtumisel ise peab otsustama, kas üks või teine temale ette pandud nõudmine ka kuulub täitmisele vastuvaidlemata sissenõudmistest korras või mitte, siis peame leidma mingisuguse kriteeriumi, mõõdupuu, mis oleks meil igakord seisukohavõtmisel aluseks. Ja see kriteerium on meil olemas. Tuleb nimelt silmas pidada järgmist:

Missuguses korras üks või teine küsimus tuleb lahendada, oleneb nimelt sellest, kas selle aluseks on avalik-õigusliku huvi teostamine või mitte. Ainult see asjaolu, et riik või teatud riiklik asutus on kahju saanud või õigus on kellelki mingisuguse maksu tasumist nõuda, ei ole igatahes mitte mõõduandev.

Riigiasutuse ehk ametniku tegevus väl-

jendub peajoontes kahes sihis: riigiasutus ehk ametnik tegutseb: 1) kui riigivõimu esindaja — avaliku õiguse piirkonnas, ja 2) kui riigivara de esindaja ja huvide kaitsja (fiskus) — kodanlise õiguse piirkonnas. Esimesel juhtumusel lahendatakse tekkinud vaielused administratiiv-korras, teisel juhtumusel aga kuulub asi lahendusele tsiviil-korras.

Kui nüüd teatav valitsusasutus või ametnik on politseile nõudmise esitanud kui riigivõimu esindaja, selle võimu nimel, siis tuleb seda nõudmist kahtlemata niisuguseks pidada, millele ei või vastuvaidlust olla. Kui aga teatud nõudmine

tekib nõudja, kui fiskuse esitaja ja maksja vahel olevast liht juriidilisest vahekorrast, s. o. vahekorrast, mis võib ka kahe eraisiku vahel olla, siis ei ole tal enam avalikõiguslikku iseloomu ega ka vastuvaidlemata nõudmise omadust (v. Riigi-kohtu selet. 21/5, 21/58).

Neid kaalutlusi aluseks võttes tuleb seisukohale asuda, et eelpoolnimetatud postiametkonna nõudmine telefonimaksu sissenõudmise kohta politsei poolt vastuvaidlemata korras ei kuulu täitmisele, ja sarnaste maksude sissenõudmisel vastaval ametasutusel tuleb toimida harilikus tsiviilkohtu korras.

Berliini rahvusvaheline politseikongress ja üldine politseikonverents.

(Lõpp.)

Oskar Angelus.

Berliini politseikongressi ja politseikonverentsi ning ühenduses nendega olevate pidustuste, vastuvõtmiste jne. käik oli järgmine: Esmaspäeval, 27. septembril, kell 11 avati kongress ja konverents delegaatide tervitamisega Saksamaa siseminister Dr. Külz'i ja Preisi siseminister Severing'i poolt. See esimene koosolek peeti ära, samuti nagu kõik teisedki, endise ülemkoja (Herrenhaus) ruumides, Leipzigi tänaval. Üks kõnelejatest tähendas sel puhul väga tabavalt, et ei saa olla kohasemat kohta politseiesitajate nõupidamistele selle üle, kuidas kõige paremini valvata maksvate seaduste täitmise järele, kui ruumid, kus tehti seadusi. Siseministrite südamlikkudele kõnedele vastasid mitmed esitajad: Viini politseipresident Schober, kes avaldas arvamist, et politseiametnikkude konverentsid sarnanevad mitmest küljest rahvasteliidu koosolekutele: rahvusvaheline ilme, püüe ühiste jõududega töötada ühiste, üldkasulikkude sihtide teostamiseks — need on iseloomustavad jooned, mis ühised rahvasteliidule ning politseikonverentsidele. Tere tulemast Berliinis, ütles võõrastele tollaegne Berliini politseipresident ning praegune Preisi siseminister Grzesinski. Brüsseli kriminaalpolitsei juht Alfred Keffer toonitas oma prantsuskeelses kõnes politsei rahvusvahelist iseloomu: nagu kuritegijal puudub igasugune rahvuslik ilme, nii peab ka politsei, eriliselt aga kriminaalpolitsei koos töötama kõi-

kide ametkondadega, rahvuse peale vaatamata. Iiri esitaja, kindral O'Duffy ja Inglise esitaja Mary S. Allan soovisid inglise keeles esitajatele head kordaminekut raskest tööst. Kõnelesid veel Hollandi esitaja, Poola esitaja (Poola kriminaalpolitsei juhataja Dr. M. Sonenberg), Tsheho-Slovakkia, Taani, Hispaania, Ungari, Danzigi esitajad; viimane tervitas koosviibijaid kõige vähem kongressil esitatud riigi valitsuse nimel. Soome valitsuse tervitusi andis üle Soome välisminister G. Ignatius soome keeles; Kuuba esitaja, politseikomandant Felix Medina Pereira tänas kongressi korraldajaid suure töö ja vaeva eest esperantos. Siis kõnelesid veel lõpuks oma valitsuste ülesandel: Jugoslaavia, Rootsi, Hiina, Bulgaaria ning Rumeenia esitajad. Iseloomustavaks nähtuseks niihästi avamisel kui ka edaspidistel koosolekutel oli asjaolu, et kõneldi väga mitmes keeles, kuid see ei seganud vähematki töö käiku: alati leidsid isikud, kes tõlkidena abiks ruttasid, kui kõnet peeti või ettepanekut tehti mõnes vähem tuttavas keeles (näit., bulgaaria, hispaania, soome, ungari, poola keeles). Peale saksa, prantsuse ja inglise keele tarvitati muu seas õige laialdaselt hispaania keelt ning otsustati kongressil vastuvõetud resolutsioone tõlkida hispaania keelde.

Avamispäeval kell 2 algas rahvusvaheline politseikongress oma tööd. Kongressi juhatusse valiti: Viini politseipre-

sident Schober (kongressi hakatigi nime-
tama — et vahet teha kongressi ja kon-
verentsi vahel — Schoberi kongressiks),
kindralprokurör Dr. Höpler (Viinist), po-
litseipresident Hürlemann (Stokholmist),
kriminaalpolitsei juhataja Keffer (Brüs-
selist) ja riigikomissar Kuenzer (Ber-
liinist).

Kõigepealt tuli harutamisele presiidiumi,
kriminaalpolitseilise komisjoni, alalise re-
ferendi ning kongressi sekretäri tegevus-
aruanne, mis näitasid missugusel määral
on jõutud ellu viia eelmise — Viinis 1923.
a. ärapeetud — kongressi otsusi. Alalise
referendi Dr. Schultzi ja kongressi sekre-
täri Dr. Dressleri kõned selgitasid seda
suurt tööd, mis kolme vahepealse aasta
jooksul tehtud. Peaaegu kõik eelmise
kongressi otsused on tegelikult juba läbi
viidud. Kõige pealt kutsuti ellu rahvus-
vaheliste kuritegijate registratuur, rah-
vusvaheline keskkohut rahamärkide võlt-
simiste vastu võitlemiseks. Isikute kind-
lakstegemine kauge maa pealt on seatud
niisugusele kindlale alusele, et seda heade
tagajärgedega võib kasutada; rahvusva-
heline lühendatud sõnade nimestik (code)
politsei jaoks on välja töötatud; kongres-
sil ja selle otsuste täidesaatval organil,
rahvusvahelisel kriminaalpolitseilisel ko-
misjonil, on olemas oma aegkiri „Inter-
nationale Öffentliche Sicherheit“, mis seal
avaldatud tagaotsitava rahvusvaheliste
kuritegijate päevapiltide ja isikukirjelduste
tõttu on saanud kasulikuks abinõuks kuri-
tegijate rutulisele kinnivõtmisele ja kahju-
tukstegemisele.

Kongress jätkas oma tööd 28., 29. ja 30.
septembril. Kokku tuldi Herrenhausi ruu-
midesse juba vara hommikul ja oldi koos
harilikult kella 2-ni, mõnel päeval peeti
isegi kaks koosolekut. Nendel koosole-
kutel peetud referaatidest on mõned juba
ilmunud „E. Politseilehes“ (v. „E. Politsei-
leht“ nr. nr. 41, 42, 44, 45, 46 s. a.), arva-
tavasti avaneb võimalus lähemas tule-
vikus avaldada veel teisi üldhuvitavate
ainete kohta.

Et lugejatele anda täielikku pilti kon-
gressi töö suuruse, tähtsuse ja mitmekesi-
suse kohta, toon siinkohal peetud refe-
raatide nimestiku. Kongressil kõnelesid
järgmised delegaadid järgmiste ainete üle.
Belgia esitaja Alfred Keffer: „Kriminaal-
politsei asutuste otsekohene läbikäimine
teenetisega ja kriminaalkeskkohtade loo-
mine igas riigis“, Sakseni esitaja Dr. Pa-
litzsch: „Saksa kriminaalpolitseilise ko-
misjoni asutamine ja selle tegevuse taga-

järjed võitluses rahvusvahelise ja Saksa-
maa kuritegevuse vastu“, Austria esitaja,
hoovinõunik Dr. Ramsauer: „Üksikute riik-
ide kriminaal-seadusandluse tähtsus rah-
vusvahelises võitluses kuritegevuse vas-
tu“, Viini politseidirektor Dr. Schultz:
„Rahvusvaheline kuritegevus kriminaal-
õiguse vaatekohast“, kindralprokurör Dr.
Höpler: „Ajakirjandus ja tõe otsimine“,
Austria esitaja, hoovinõunik Wahl: „Rah-
vusvahelised registratuurid ja nende täht-
sus“ (mis illustreeriti tegelikus elus juh-
tunud sündmuste najal), Austria esitaja,
politseidirektor Schultz: „Rahvusvahe-
line võitlus rahamärkide võltsimise vas-
tu“, Austria esitaja, riiginõunik Dr. Vet-
ters: „Tshekivõltsimised ja tshekivõltsi-
jad“, Austria esitaja, hoovinõunik Dr.
Dressler: „Politsei ja ajakirjandus“, po-
litseidirektor Dr. Schultz: „Praeguse ku-
ritegijate väljaandmise viisi puudused“,
politseidirektor Dr. Brandl Viinist: „Rah-
vusvaheline lühendatud sõnade sõnastik“
(n. nim. polcode), Berliini kriminaalpolitsei
juhataja Dr. Weiss: „Võitlus alkoholismi,
morfini ja kokainismi vastu politsei
võimkonna piirides“, Hamburgi esitaja
Dr. Schlanbusch: „Võitlus keelatud uimas-
tavate mürkidega kauplemise vastu“, Vi-
ni politseidirektor Dr. Brandl: „Võitlus
liigjoomise vastu politseilise hoolekande
abil“ (v. „E. Politseileht“ nr. 44 ja nr. 45
s. a.), Baadeni esitaja ministereiumi nõu-
nik Dr. Barck: „Naisterahvad kriminaal-
politsei teenistuses“ (v. „E. Politsei-
leht“ nr. 46 s. a.), Baadeni esitaja, nõunik
Hermann Jung: „Politseilise abi andmine
maal“, Stuttgarti politseipresident Klai-
ber: „Kriminaalpolitsei tegevuse osa kri-
minaalprotsessis Saksa seaduste järele“,
politseinõunik Wolf: „Maitse ja stiili
muutmine eeroatika piltlikus kujutuses“,
Berliini tehnilise ülikooli professor Dr.
Korn: „Päevapiltide telegraafi teel üle-
andmise kasutamisest politsei poolt“, üli-
kooli professor, hoovinõunik Dr. Lenz
(Grazi ülikoolist): „Kriminaal-bioloogiliste
uurimiskohtade sisseseadmistest politsei
keskasutuste, kohtute või vangimajade
juures“, Austria esitaja, hoovinõunik Dr.
Reimer: „Teopaigal leitud näpupälgede
tähtsus“, Saksamaa esitaja („E. Politsei-
lehe“ kaastööline), kriminaalpolitsei nõu-
nik Dr. Schneickert: „Näpupälgede võlt-
simine“, Egiptuse esitaja M. Shair: „Meie
aja politseiasutused Egiptuses“ (v. „E. Po-
litseileht“ nr. 42 s. a.), Leipzigi ülikooli
professor, salanõunik Dr. Sievers: „Kõla
analüüsist“, Poola esitaja, politseidirektor

Dr. Maurice Sonenberg: „Mundrikandja politsei kriminaalpolitsei teenistuses“ (v. „E. Politseileht“ nr. 41 s. a.), Viini politseidirektsooni juures asuva kriminalistliku instituudi dotsent Dr. Tinkel: „Pliiatsikiri“, Kuuba rahvusvahelise politsei komandant, politseimajor Felix Pereira Medina: „Julgeoleku eest hoolitsevate asutuste organiseeritud koostöötamise tarvidusest sihikindla kuritegevuse vastu võitlemise huvides“, Londoni naispolitsei komandant Miss Allan: „Naispolitseist“, Preisi hoolekande ministeeriumi esitaja proua Mayer: „Naispolitseist“, Hispaania esitaja, Madriidi otsimisbüroo juhataja V. Mora Ruiz: „Näpujälgede kaartide ühtlaste vormulaaride tarvitusele võtmise kasulikkusest“, Iiri esitaja, kindral O'Duffy: „Laskeriistade omandamise ja kandmise valjuma kontrolli tarvidusest“. Ühenduses tähendatud referaatides väljendatud mõtetega võeti kongressil vastu terve rida tähtsaid sooviavaldusi, mis lugejad leiavad käesoleva kirjatüki lõpul ja millede läbiviimine tegelikku ellu jäi jällegi kriminaalpolitseilise komisjoni ülesandeks.

Esimesel kongressipäeval tutvustati ka näitusega. Selle pidulik avamine sündis küll juba 25. septembril Preisi peaminister Brauni poolt, kusjuures avamisel viibisid kõik juba Berliini jõudnud politseiasutuste esitajad, sel ajal Kiilis viibiva Ühisriikide ristleja „Memphise“ meeskond ühes vitseadmiraal Wells'iga, välisriikide saadikud ja konsulid ning Saksamaa kõrgemad ametnikud ja seltskonna tegelased Preisi peaministriga ja Berliini linnapeaga eesotsas. Näitusest on üksikasjaliselt juba kirjutanud selle aegkirja veergudel politseiinspektor A. Liit, sellepärast puudutaksin mina lühidalt ainult näitusel peetud loengute sisu, õieti ainult esimese kui kõige tähtsama ja huvitavama referaadi sisu. Nimelt kõneles kongressi avamise päeval Berliini politsei abipresident Dr. Friedensburg näitusel peale lõunat aine üle: „Meie aja politsei tegevuse põhimõtted ja abinõud“. Saksamaal, seletas Dr. Friedensburg, on politsei töö peale ilmasõja lõppu tunduvalt kasvanud, nagu mujalgi maailmas, seda peab ütlema nii hästi kriminaal- kui ka välispolitsei suhtes. Autode arv Berliinis, näiteks, on vahepeal viis ja pool korda kasvanud ning tänavliikumise reguleerimine selle tõttu raskeks probleemiks muutunud politseile. Kuritegusid pannakse ümarguselt kaks korda rohkem toime kui

enne sõda, ametlikus lehes, kus kuulutatakse välja Saksa seadused ja määrused, ilmub kolm korda enam uusi määrusi kui varem. See kõik tõendab politsei ülesannete ja töö suurenemist. Peale selle aga ei saa silmapaari vahele jätta poliitilist arenemist ja praegusaja poliitiliste parteide võitlust. Tihti korduvad suured demonstratsioonid, mis toime pannakse ühe või teise poliitilise partei poolt, sunnivad politseid alati valvel olema — demonstrantide eneste huvides. Kui varematel aegadel sõjavägi pakkus suurt abi politseile, siis on see abi nüüd ära langenud, ühelt poolt ei ole sugugi soovitatav panna sõjaväe peale ülesandeid, mis tema iseloomule ei vasta, teiselt poolt aga — ning see on peaasi — on sõjavägi Versailles'i rahulepingu tagajärjel nii väikeseks muutunud (üldse 100.000 meest), et temast kui politsei abilisest ei saa juttugi olla tõsiste juhtumiste korral. Politsei peale pannakse uued ülesanded ja selle juures nõuab praegune demokraatlik kord hoopis teistsugust ümberkäimist publikuga kui vanasti. Vastutulelikkus ja viisakus peavad olema ja jääma algnõudeks politseiametnikkude kohta. Tekib küsimus, kuidas kõigest sellest üle saada koosseisude suurendamiseta. Esimene võimalus seisab selles, et politseiteenistusse võetakse ainult igapidi kõlbulikke inimesi. Praegu, kus tööpuudus on suur, on politseiteenistusse astuda tahtjate arv samuti suur: valiku võimalusi on palju ja seepärast võib tõesti koosseise täiendada ainult hea inimmaterjaliga. Teiseks peab jõudusid kokku hoidma. Tuleb ametnikkude tööjõudu kasutada niipalju, kui see on tingimata tarvilik, loobudes kindlasti igasugusest üleliigsest tööst. Kolmandaks, tuleb tublisti tööd teha ametnikkude koolitamiseks ja nende teadmiste vahetpidamata täiendamiseks. Neljandaks — see abinõu on ühenduses juba käsitatud jõu kokkuhoidmise printsiibiga — tuleb luua otstarbekohane organisatsioon; põhimõte on muidugi võimalikult väheste jõududega teha võimalikult palju tööd ja iga tööala panna selle politsei organisatsiooni osa peale, mis võib vastavalt tööd kõige paremini ja kergemini läbi viia. Viien-daks, ning see abinõu on ülitähtis, vist küll kõige tähtsam, peab politsei tehnikerimisele üle minema — seal, kus see on võimalik, ja sel mõõdul, mil see on võimalik. Berliini politsei käsutada oli, näiteks, enne sõda ainult üks auto, praegu on neid 420! Telefon, telegraaf, raadio

— kõik on abinõud, milliseid tuleb agaralt kasutada. Kuna veel mõne aasta eest ei tuntud häire ja signalisatsiooni aparate, mis võimaldavad postilseisvale kordnikule ehk tänavapatrullile kiirelt otsekohesesse ühendusse astuda lähema politseijaoskonnaga ja abi paluda, on praegu Berliinis seatud üles juba 91 sarnast tänavaparaati. Politsei on muutunud täielikuks publiku organiks, selles mõttes on tema suhted kodanikkudega ka sootu teised kui vast ehk kümne aasta eest, see raskendab, ühelt poolt, ja peaks teiselt poolt, kergendama moodsa politsei tegevust.

Teistest näitusest peetud referaatidest võiks nimetada veel 28. septembril peetud loengut: „Suurlinna kriminaalpolitsei“ (ülemnõunik Dr. Hagemann Berliinist) ja 29. septembril peetud loengut: „Mis nõutakse välispolitsei juhtidelt“ (härra Nuse, Eiche politseikoolist). Esiimeses käsitati kriminaalpolitsei organisatsiooni, ülesandeid ja tegevust suurlinnades ning teises — politseimetnikkude koolitamist ja kasvatamist meie aja politseikoolides. Erilist huvi pakkus just viimane aine, millest, võib olla, jutt järgmistes „E. Politseilehe“ numbrites.

Ühenduses kongressiga, konverentsiga ja näitusega seisid kõiksugused vastuvõtmised ja pidustused. Nii, näiteks, korraldas Saksamaa siseminister ühes Preisi siseministriga kongressi avamisepäeval piduliku vastuvõtmise Berliini kõige toreamas võõrastemajas „Kaiserhof“, kuhu tuli kokku 300—400 inimese ümber. Selle ja samuti järgmisel päeval Berliini magistraadi poolt linnavalitsuse ruumides korraldatud koosviibimise tähtsus seisib selles, et seal kõige parem võimalus avanes politsei tegelastele tutvumiseks üksteisega ja sellega sidemeid luua teiste riikide politsei asutustega, sest seda tuleb veel kord toonitada: praeguse olukorra juures on võimalik politsei võitluse tagajärgi rahvusvahelise kuritegevuse vastu tõsta kõige paremini ainult isikliku läbikäimise teel. Kindlasti muutub tulevikus see koduste abinõude kord, kuid senini, kui pole suudetud leida paremat teed, tuleb politseil enesel tarvitada hädaabinõusid. Sama eesmärgiga korraldati ka vastuvõtmine Preisi siseministri juures 28. septembril ning riigikantsleri juures 1. oktoobril, kus muu seas meie esitajad viibisid ühes lauas Kuuba esitajaga, kes sõnagi saksa ega prantsuse keelt ei kõnelenud, siiski läks

korda teineteisest aru saada esperanto ja saksa keelte abil.

Suurt huvi pakkus 29. septembril Berliini muusika kõrgema kooli ruumides korraldatud politseikontsert. Politseinikud — kontserdiandjad: see pole muidugi igapäevane nähtus ja see on võimalik muidugi ainult suurte koosseisude juures, s. o. suures riigis, sest 100-mehelist orkestrit ja ligi kahesajalist laulukoori ellu kutsuda ainult politseiametnikkudest pole iga riigi asi. Sedasama peab tähendama ka 30. sept. toimepandud politsei spordipeo kohta avarates spordipalee ruumides Potsdami avaraval. Demonstreeriti Jiu-Jitsut, poksi, maadlust, võimlemist ja peeti ühtlasi spordivõistlusi. Viimased näitasid saavutatud tagajärgedega, et politseinikkude peres leidub palju häid sportlasi, kellede saavutused kaugelt üle keskmise.

Teiste pidustuste seas, mis toime pandi võõrastele, võiks nimetada veel politseifilmi „Sein grosser Fall“ demonstreerimist hiigla „Ufa-Palast“ ruumides, kus muu seas näidati politsei tööd kuritegijate suurearvulise põgenemise tagajärjel vangimajast; autodel, jalgratastel, mootsüklettidel, ratsa, jalgsi ning mootorpaa-tidel ajas politsei taga põgenenud vange. Huvitav oli ka saksa kirjaniku H. Eulenbergi poolt politseikongressi puhul kirjutatud näitemängu „Parim politsei“ etendus riiklikus draamateatris, milles näidatakse politseitegevust ja juhusteotsijate (kuulus krahv Cagliostro) võtteid XVIII aastasajal. Pidustused lõppesid politseiballiga zooloogia aia suures marmorsaalis 2. oktoobril ja suure politsei paraadiga 3. oktoobril „Avus'e“ (autode võidusõidu väli) platsil.

Üldine politsei konverents algas 1. oktoobril ning lõppes 2. okt. Loenguid peeti järgmiste ainete üle: Hollandi esitaja, politsei üleminspektor Bakker Amsterdamist: „Tänavate ehitamine ning liikumise reguleerimine“, nõunik Völker Hamburgist: „Suurlinna liikumise reguleerimise arenemine meie ajal“, nõunik Dr. Pusch Dresdenist: „Liikumise reeglite ja liikumismärkide rahvusvaheline ühtlustamine“, ülemnõunik Löschmann Berliinist: „Linnade ehitamine ja liikumise reguleerimine“ ja nõunik Adriani Berliinist: „Moodne teatripolitsei“. Nagu sellest näha, käsitasid kõik kõnelejad enam-vähem aineid, mis huvitavad ja tähtsad suurlinnade välispolitseile.

Berliini politsei töö suurenes kõigi

loetletud pidustuste jne. tõttu muidugi märksa. Ainuüksi 160 ametnikku oli alaliselt näitusehoonetes, ning huvitava asjaoluna peab märkima, et vaatamata suurele rahvatungile näitusel taskuvarguste juhtumisi minu teada üldse ei tulnud ette. 140 välispolitsei ametnikku reguleerisid erakorralist liikumist näituseplatsile ning näitusehoonete juures ja peale selle oli hulk politseinikke ametis korrapidamisel hoonete ja asutuste juures, kus koosolekuid peeti ja vastuvõtmisi ning etendusi korraldati. Kuritegude arv ei suurenenud näituse ajal: üks Berliini leht tähendas sel puhul, et kuritegijatel puudub aeg vargusi jne. toime panna — kõik viibivad näitusel oma teadmiste täiendamiseks!

Lõpuks nüüd väljavõtted kongressil vastuvõetud resolutsioonidest, konverentsil meingsuguseid otsuseid ei tehtud, vaid referaadid kandsid rohkem informatsiooni iseloomu. Resolutsioonidest on välja jäetud need, mis väiksema tähtsusega, teised on lühendatud.

Kongress kiitis heaks kriminaalpolitseilise komisjoni tegevusaruande, eriti aga järgmist tööd: 1. Teadete andmise organiseerimist rahvusvaheliste kuritegijate kohta; 2. rahvusvahelise kuritegijate registratuuri ja 3. rahvusvahelise üldkahjulikkude isikute registratuuri sisseseadmist; 4. aegkirja „Internationale Öffentliche Sicherheit“ ja selle lisa võltsitud rahamärkide jne. kohta väljaandmist; 5. rahvusvahelise keskkoha loomist võitluseks rahavõltsimiste vastu; 6. rahvusvahelise lühendatud sõnade sõnastiku väljatöötamist politsei telegraafi teel läbikäimise jaoks; 7. abinõude tarvitusele võtmist dokumentide võltsimiste vastu võitlemiseks; 8. ettevalmistuse töid rahvusvahelise kriminaaltehnilise sõnastiku väljaandmiseks; 9. kavatsetud abinõusid sopakirjanduse ja kõlblusvastaste kinolintide vastu võitlemiseks. Ühtlasi avaldas kongress soovi et politsei esitajad oma valituste ees astuksid samme, et loetletud sisseadmed leiaks üldist tunnustamist ja tarvilikku kaasabi (I resolutsioon).

Vastavalt Pariisi kriminaalpolitsei juhi Lacambre'i poolt tehtud kirjalikule ettepanekule, mis saadeti president Schober'ile ettepanemiseks kongressile, otsustati heaks kiita keskkohade loomist igas riigis kuritegijate registreerimiseks, ühtlase süsteemi järele valmistatud, lihtsustatud registreerimise kaarte kuritegijate isikute kindlakstegemiseks ning teadete saat-

mist ühte, veel kindlaksmääratavasse kohta karistuste üle, mis rahvusvahelistele kuritegijatele määratud üksikute riikide kohtu- või administratiiv-võimude poolt. (III res.)

Kongress tervitab Saksa kriminaalpolitseilise komisjoni asutamist erilise rõõmuga ja on arvamisel, et niisugused töö ühtlustamise püüded, milliste tagajärjel on kriminaalpolitsei töö tagajärgede suurenemine, on tarvilikud ja väga soovitaavad (res. V).

Kongress võtab teadmiseks politseidirektori Dr. Schultz'i referaadi rahvusvahelise võitluse kohta rahamärkide võltsimiste suhtes ja otsustab: Rahvasteliit algas prantsuse välisministri härra Briand'i algatusel oma 10. juuni 1926. a. koosolekul rahvusvahelise rahamärkide võltsimise vastu võitlemise küsimuse harutamist, olles arvamisel, et tuleb tähendatud otsarbeks ellu kutsuda eriline rahvusvaheline büroo. Kongress tervitab seda rahvasteliidu sammu ning konstateerib, et sarnane asutus juba Viinis on olemas ja on loodud rahvusvahelise kriminaalpolitseilise komisjoni sellekohase otsuse põhjal, see „rahvusvaheline keskkohat rahamärkide võltsimiste vastu võitlemiseks“ töötab juba täie hooga ning on alalises ühenduses vastavate keskkohadega teistes riikides, missugune koostöötamine on annud edukaid tagajärgi. Kongress teeb rahvusvahelisele kriminaalpolitseilisele komisjonile ülesandeks sellest teatada rahvasteliidule ja anda tarbekorral nimetatud instituut rahvasteliidu käsutusse (res. VI).

Kongress võtab teadmiseks Dr. Veters'i ettekande tshekkide võltsimiste kohta, samuti ka hrade Keffer'i ja Schneickert'i poolt väljendatud arvamisi selle aine üle. Kongress on arvamisel, et võitlus tshekkide võltsimiste ja võltsijate vastu on väga tähtsaks ülesandeks ja kohustab rahvusvahelist kriminaalpolitseilist komisjoni selle küsimusega lähemalt tegemist teha, kõigepealt kasutada selleks otstarbeks keskkohat rahamärkide võltsimise vastu võitlemiseks. Kongress ühineb ka hrade Keffer'i ja Schneickert'i ettepanekutega, milliste järele tuleks sisse seada näpujälgede võtmine tshekkidele. Kongress avaldab arvamist, et seesugune meetod palju kaasa aitab tshekkide võltsimiste vastu võitlemiseks (res. VII.).

Kongress avaldab, ära kuulates Dr. Rennsauer'i loengut õigusmõistmise üle üksikutes riikides ja rahvusvahelise

võitluse üle kuritegevuse vastu, kahjatus, et selles võitluses ikka enam ja enam tuleb ilmsiks ebaõige inimlikkus, mis raskendab tunduvalt politsei tööd võitluses kuritegevuse vastu ja kõigutab politsei ning kolituasutuste autoriteeti (res. IX.).

Kongress paneb ette, arvesse võttes politseidirektori Dr. Brandl'i referaati rahvusvahelise lühendatud sõnade sõnastiku üle, politseiesitajatel selle eest hoolt kanda, et see sõnastik ka tegelikult ellu viidaks, selleks otstarbeks oleks vaja, et sõnastik igas riigis tõlgitaks riigi kulul. Peale selle peaksid vastavad politseiasutused, kes kavatsevad sõnastikku tarvitusele võtta, sellest teatama rahvusvahelisele kriminaalpolitseilisele komisjonile, ühtlasi teada andes, kui palju omakeelse sõnastiku eksemplare nemad vajavad. Kriminaalpolitseilise komisjoni sekretariaat avaldab siis nimekirja, kuhu üles võetud nende riikide politseiasutused, kes on nõus lühendatud sõnade sõnastikku tarvitama. (res. X.)

Kongress arvab, ära kuulates hra Victoriano Mora Ruiz'i referaati ühtlaste registratuurkaartide sisseseadmise kohta isikute kindlakstegemiseks, et hra Ruiz'i ettepanek väärib tõsist tähelepanu, et registratuurkaartide sisseseadmine ühtlaste süsteemi järele toob väga palju kasu politseile, ja teeb rahvusvahelisele kriminaalpolitseilisele komisjonile ülesandeks astuda viivitamata tarvitlikke samme tähendatud ettepaneku läbiviimiseks tegelekku ellu (res. XI.).

Kongress seletab, et viimasel ajal ajakirjanduses ilmunud teated ja arvamised, et on võimalik võltsida näpujälgesid, et suuda põrmugi vähendada näpujälgede tähtsust tegelikus elus (res. XII.).

Kongress võtab teadmiseks riiginõuniku Dr. Jungi poolt väljendatud mõtteid politsei side kohta maal ja arvab, et maal asuvate politseiasutuste varustamine raadioaparaatidega on tarvitlik kuritegevuse vastu võitlemiseks ning kuritegijate kiireks tabamiseks. (res. XIII.)

Ära kuulates liri esitaja, kindral O'Duffy referaati laskeriistade pidamise ja ostmise kohta, otsustab kongress politsei esitajatele kohuseks teha, arvesse võttes alatasa suurenevat hädahoitu, mis selle läbi tekib, et palju satub laskeriistu kuritegijate ja kahtlaste isikute kätte, mille tagajärjel juba paljud politseinikud surma on saanud, vastavate võimude ees samme astuda, et laskeriis-

tade omandamise võimalusi piirataks ja laskeriistade määruste vastu eksijaid võetaks kõvema karistuse alla (res. XV.).

Kongress võtab teadmiseks politseidirektori Dr. Schultzi referaadi kuritegijate väljaandmise kohta ja avaldab head meelt, et mõnedes selle kohta käivates konventsioonides, mis sõlmitud peale 1923. a., on arvesse võetud esimese politseikongressi seisukoht. Kongress jääb endisele seisukohale selles küsimuses ning toonitab erilist vajadust loobuda diplomaatilisest teest kuritegijate väljaandmisel. Kongress võtab erilise rahuldustundega teadmiseks hra Keffer'i poolt esitatud sellekohase konventsiooni, mis kavatsusel sõlmida Helveetsia ja Belgia vahel ja milles ette nähtud kuritegijate jälgimine ka lepinguriigi maaalal. Samuti konstateerib kongress, et samasugused põhimõtted on väljendatud ka Poola-Austria vahelises sellekohases lepingus. Kongress soovib nimetatud konventsioone aluseks võtta sellekohaste uute lepingute valmistamisel (res. XVI.).

Kongress soovib, et selgusele jõuda ühenduse kohta liigjoomise ja kuritegevuse vahel tarvitlikkude statistiliste andmete kogumist kriminaalpolitsei asutustes: 1) rahurikkumiste ja teiste sarnaste üleastumiste kohta, mis on korda saadetud alkoholi mõju all ja 2) kõikide karistatavate tegude üle, mis toime pandud kas otsekohe või kaudse alkoholi mõju all. Kriminaalpolitseilise komisjonile tehakse ülesandeks saadud materjali alusel teha vastavaid praktilisi ettepanekuid. Et uimastavate mürkide tarvitamise vastu võidelda, oleks tarvitlik: 1) andmeid koguda kõikide kuritegude kohta, mis toime pandud uimastavate mürkide tarvitamise tagajärjel, selle läbi selgusele jõudes küsimuse kohta, missuguses ühenduses seisab nende mürkide tarvitamine ja kuritegevus; 2) igas riigis ellu kutsuda asutusi illegaalse uimastavate mürkide müümise ning salaveo vastu võitlemiseks. Soovitav oleks seadusandluse abil võitlust korraldada: tuleks kõva karistuse alla võtta isikuid, kelle juures leitakse neid mürke (välja arvatud arstiretseptide järele ostetud mürkide juhtumised), märksa suurendada mürgiga kauplejate karistust. Võitlus nende mürkide müümise vastu tuleks tervelt koondada politsei kätte; uimastavate mürkide müümise vastu võitlemise keskkohaks peaks pidama nimekirju kahtluse all olevate

mürgiga kauplejate kohta ja peaks ühendusse astuma teiste riikide vastavate organisatsioonidega, nendega vahetama kõne all olevasse alasse puutuvaid andmeid. (res. XVII.)

Kongress võtab teadmiseks Dr. Barck'i

referaadi naispolitsei kohta ja juhib tähelepanu sellele, et naisterahvaste osavõtmine politsei tööst on mitmel alal väga soovitatav ja kasulik kodanikkudele. (res. XIX.)

Ratsapolitsei turniir politseinäitusel Berliinis.

H. Tann.

26. septembril k. a. korraldas Berliini ja Potsdami ratsapolitsei turniiri kaugelt üle 10.000 pealtvaataja juuresolekul. Turniiri platsiks oli valitud plats suure politseinäituse vastas. Turniiril näitas rahvas, et Schupo temale on kõik ja avaldas oma rahuldust ja rõõmu kestvate kiiduavaldustega.

Kohal olid: näitusejuhataja Dr. Abegg, Berliini mõlemad politsei presidendid Grzesinski (praegune Preisi siseminister) ja Dr. Friedensburg, Berliini välispolitsei juhataja oberst Haupt oma abi oberst Heimannsberg'iga ja rohkesti politserohvitseri. Võõrastest puutus silma Viini politseipresident Schober.

Ettekanded algasid kell 2.30 p. l. ja esimese numbrina oli voltisheerimine ja püramiidid hobustel ja hüpped läbi elava püramiidi, siis üle tuleriida, trummi põrina ja püssipaukude saatel, ja üle laia laua, kus inimesed istusid ümber. Siin paistis silma hobuste hea materjal.

Teises numbris näidati noori hobuseid, kes õppusel 1. X. 1925. Kolmandaks kandis ette Preisi politsei kehakasvatuse kool Spandaus hulgalisi vabaharjutusi ja hüppeid üle 12 mtr. pika ja 1.90 mtr. kõrge puuhobuse ratsasõidu õpilastele, millest mina osa võtsin, kui sama kooli kasvandik. Selle numbril läbiviimise eest sai kool elava kiituse osaliseks.

Neljandaks numbriks kanti ette hüppekvadrill 4 politsei ohvitseri ja 4 politsei vahtmeistri poolt vormis aegadest 1848., 1851., 1919.—1924. ja 1926. a.

Suurt huvi pakkus 5. number. Siin prooviti politseihobuste püsivust uulitsa demonstratsioonidel. Selleks seati hobused vastamisi kahte ritta. Nende vahelt läks läbi demonstratsiooni rongikäik pasunakooriga. Rongikäigust võtsid osa mehed, naised, lapsed. Kui rongikäigust osavõtjad jõudsid hobuste kohta, siis tegid nad lärmi, puudutasid hobuseid, vehklesid keppidega ja tarvitasid paukkonke, kuid selle lärmi peale vaatamata jäid hobused rahuliselt seisma.

Viimaste numbrina näidati hüppeid üle mitmesuguste takistuste vilunud hobustega ja Potsdami ratsapolitseikooli poolt ratsasõidu kooli.

Harva on näha sarnast kordaläinud pidu suurearvulise pealtvaatajate osavõtul. Ettekandeid saatis politsei pasunakoor. Siin torkas silma Berliini ratsapolitsei ja Potsdami ratsapolitseikooli tublidus ja organisatsioon. Tohin loota, et see artikkel ei jää lugemata meie ratsapolitsei poolt ja huvi ärataks ühe suurema turniiri korraldamiseks. Selleks õnne ja edu.

Ametlik osa.

Piirivalve valitsuse ülema käsukirjaga 17. novembrist s. a. nr. 125

on avaldatud vabariigi valitsuse otsus 10. XI. 26. prot. nr. 111 p. II — 1.

Piirivalve valitsuse üksuste ülematele ja üksikutele valvuritele mitmesugusteks kuludeks raha maksmise seadluse muutmise seadlus.

Seadlus piirivalve valitsuse üksuste ülematele ja üksikutele valvuritele mitmesu-

gusteks kuludeks raha maksmise kohta („R. T.“ nr. 104 — 1924. a.) muudetakse ja täiendatakse järgmiselt:

§ 3. muudetakse järgmiselt:

„Mitmesugusteks majanduslisteks kuludeks maksetakse üleajateenijatele, kes korteriraha saavad (kordoniülemad ja nendele vastavatel kohtadel teenijad) 300 mk. ja korteriraha mittesaaajatele (valvuritele) 500 mk. aastas.“

§ 4. muudetakse järgmiselt:

„Hobuste rautamiseks, veoabinõude ja hobuseriistade korrashoidmiseks maksetakse valvuritele-hobusemeestele linnades ja alevites asuvate hobuste eest 3750 mk. ja väljaspool linnu ja alevi asuvate hobuste eest 3000 mk. aastas hobuse kohta.“

§ 5. muudetakse järgmiselt:

„Selles seadluses nimetatud rahad antakse välja järgmistel tähtaegadel: 1) kantselei materjali, kuulipildujate puhastuse ja hobuse rautamise ning veo- ja sõiduabinõude korrashoiu kulud aprilli-, augusti- ja detsembrikuu jooksul 4 kuu peale ette ja 2) majanduslikud kulud aprilli- ja oktoobrikuul möödäläinud 6 kuu eest.

II. Käesolev seadlus astub jõusse § 3 — 1. aprillist 1927. a. ja § 4 — 1. jaanuarist 1927. a.

Politseidirektori käsukirjaga

26. novembrist s. a. nr. 48

on Tsooru rajooni konstaabel Võrumaal Reinhold Maarits paigutatud ümber omal palvel Järvesuu II rajooni konstaabliks Petserimaal, arvates 1. detsembrist s. a.

Käsukirjaga 29. novembrist s. a. nr. 106 siseministeeriumile

on avaldatud teadmiseks vabariigi valitsuse otsus 24. novembrist s. a. (prot. nr. 116 p. II):

„Ülendada piirivalve valitsuses noorem leitnandid leitnantideks:

Ludvig Saar, vanusega 1. V. 1925. a.

Villem Rossberg, vanusega 14. VI. 1925.

Kurt Matson, vanusega 4. IV. 1926. a.“

Käsukirjaga 4. detsembrist s. a. nr. 107 siseministeeriumile

on avaldatud teadmiseks vabariigi valitsuse otsus 1. detsembrist s. a. (prot. nr. 119 p. VII):

„Määrata riigiasutuste tegevuse aruande-aastaks eelarve-aasta, 1. aprillist — 31. märtsini.“

Käsukirjaga 4. detsembrist s. a. nr. 108 siseministeeriumile

on kriminaalpolitsei assistent Narvas Ivar Michelson vabastatud ametist omal palvel, arvates 20. novembrist s. a.

Kohtuministeeriumi määrus

Tallinna- ja aapsalu rahukogu ringkonna rahukohtunikku tööpiirkondade muutmise kohta:

Loona, Kärla ja Mustjala vallad on üle viidud Saaremaa 1. jaosk. rahukohtuniku tööpiirkonnast Saaremaa 2. jaosk. rahukohtuniku tööpiirkonda, arvates 1. jaanuarist 1927. a.

Siseministeeriumi politsei osakonna ring- kiri 7. XII. 26. a. nr. 2091-i.

1. jaanuarist 1927. a. pannakse maksma politsei asjaajamises järgnevad täiendused ja muudatused:

Riigiasutuste Asjaajamise juhtnõoides ettenähtud posti kontrollraamat (vorm nr. 5) kaotatakse ja sissetulnud post antakse otseteed vastava asutuse juhataja, sekretäri või asjaajaja kätte, kelle ülesandeks on kõige sissetuleva posti avamine ja äramärkimine, missuguses allpool nimetatud lauajuhendis paberid registreeritakse.

Kirjade registreerimiseks võetakse tarvitusele 2 liiki lauajuhendid: lihtlauajuhendid ja üldlauajuhendid.

A. Lihtlauajuhendis registreeritakse:

1) Prefektuurides: a) kirjavahetused, mis saadetud prefektuuri aadressil, kuid kuuluvad vahetule täitmisele alluvas asutustes, või tulevad täitmatult teistele asutustele edasi saata; b) kirjavahetused, mis prefektuuris teadmiseks võetakse ja kausta paigutatakse, kui selle kohta enne üldlauajuhendis sissekannet ei ole.

2) Välispolitsei jaoskondades: a) kirjavahetused, mis jaoskonnas saadakse, kuid kuuluvad vahetule täitmisele maa konstaablite poole, või tulevad täitmatult teistele edasi saata, või mis ühekordse vastusega rahuldatakse; b) kirjavahetused, mis jaoskonnas teadmiseks võetakse ja kausta paigutatakse, kui selle kohta üldlauajuhendis sissekannet ei ole; c) kohtu kutsed ja mitmesugused teadaanded.

3) Maa konstaablitel: kõik kirjavahetused.

B. Üldlauajuhendis registreeritakse kõik teised kirjavahetused, mis selpool nimetatata.

Üldlauajuhendi juures peetakse tähestik, kuna lihtlauajuhendi juures seda ei peeta.

Kirjad, mis prefektuurides sisse tulevad: peatuslubade, viisumite, laskeriistade väljaandmise ja koosolekute ning pidude registreerimise kohta, kui palved rahuldatakse ja nende väljaandmisel eri registrisse (näit. peatuslubade, viisumite ja laskeriista lubade väljaandmise registreerimise raamatutesse) sisse kantakse, lauajuhendisse üldse sisse ei kanta. Need load ja tunnistused antakse välja vastava registerraamatu numbri all. Kui palve kohta k.-v. tekib, siis kantakse palve üle lauajuhendisse.

Välispolitsei jaoskondades jäävad laaujuhendis registreerimata: isikutunnistuste ja hobusepasside saamiseks antavad teadaanded ja avaldused, missugused rahuldamist leiavad ilma kirjavahetuse ta teiste asutustega.

Kaustad korraldatakse riigiasutuste asjaajamise juhtnöörides ettenähtud jaotuse kohaselt järkudesse ja liikidesse, kusjuures iga kaust koosneb kahest eriosast (eraldi kaaned): a) üldlauajuhendis ja b) lihtlauajuhendis registreeritud paberite õblemiseks. Paberid korraldatakse juhtnööride kohaselt aktidesse ja õmmeldakse kausta aktide numeratsiooni järjekorras.

Vahialuste raamatuid (vorm nr. 14) tuleb pidada ainult nendes välispolitsei jaoskondades, kus on olemas arestimajad jaoskondade juures vahialuste karistuse kandmiseks, ja jaoskondadest lahus olevate politsei arestimajades.

Perekonna abiraha saamiseks väljaantavate tunnistuste raamat (vorm nr. 15) senisel kujul, kus kirjavahetus eri kaustas ja tunnistuse konts raamatus, praegu tagavaraks olevate raamatute otsasaamisel tarvitusele ära jätta. Tunnistuste planketid trükkida lahtistel lehtedel, mis kahest osast kokku murtavad, et võimalik oleks tunnistusi kopeerimispaberi abil 2 eks. korraga kirjutada kas masinal või tindipiiatsiga. Väljaantud tunnistuse ärakiri jääb kirjavahetuse juure kausta.

Mitmesuguste tunnistuste raamatud (vorm nr. 16) tarvitusele jätta kuni tagavarade otsasaamiseni. Tulevikus neid tellida ega välja anda ei ole mõtet, sest ette trükkida saab seal ainult 4—5 sõna. Tulevikus igasugused tunnistused välja anda harilikul kirjutuspaberil, mille ärakiri kausta jääb.

Politseilise karistuse raamatud (vorm nr. 21) tarvitusele ära jätta, kuna nende järele tarvidust ei ole. Administratiivkorras karistatud isikutelt maksu sissenõudmiseks on maksma pandud eriline kviitungiraamat mis ühtlasi teatavat ülevaadet annab määratud karistuste arvu ja summa kohta.

Teadete kogumise planketid (vorm nr. 30) tarvitusele ära jätta, kuna karistus-teateid saab kohtuministeeriumi poolt väljaantud karistusteade raamatutest.

Politseilise karistuse määruse planketid (vorm nr. 40) tarvitusele ära jätta, kuna neid seaduse nr. 99 („R. T.“ nr. 183/184 — 1925. a.) jõusse astumisega enam tarvis ei ole.

Ametnikkude kontrollkaardid (vorm

nr. 43) tarvitusele ära jätta, kuna neid enam tarvis ei ole.

Eelkaristuse tunnistuste raamatuid tarvitada kuni tagavarade otsasaamiseni. Tulevikus neid mitte trükkida, kuna neid tunnistusi välja anda võib harilikul paberil, mille ärakiri kausta jätta.

Ametnikkude kontrollraamatut kriminaalpolitseis (vorm nr. 46) võib tarvitada kuni tagavarade otsasaamiseni. Edaspidi võib tarvitada vorm nr. 6.

Teadaande lehed maksuvõlglastele (vorm nr. 75) tarvitusele ära jätta.

Lisalehed süüdistatava kohta (vorm nr. 80) tarvitusele ära jätta, kuna neid enam tarvis ei ole.

Määruselehed arestimajale (vorm nr. 89) tarvitusele ära jätta.

Süüdmuste raamatuid (vorm nr. 91) mitte trükkida, kuna neid ei ole enam tarvis.

Politseidirektori käsukirjaga 8. detsembrist s. a. nr. 49

on Tallinna 4. politsei jaoskonna asjaajaja kohustetäitja Eduard Umberg kinnitatud sama jaoskonna asjaajajaks, arvates 1. detsembrist s. a.

Käsukiri 11. detsembrist s. a. nr. 10 siseministeeriumile.

§ 1.

Vabariigi Valitsuse poolt 30. juunil 1926. a. vastuvõetud ja „Riigi Teatajas“ nr. 58 s. a. avaldatud „Täiendav määrus isikutunnistuste kohta“ kohustab tarvitusele võtma kaitseväes 1. jaanuarist 1927. a. üldiselt tarvitusel oleva raamatukujulise Eesti Vabariigi isikutunnistuse. Selles isikutunnistuses on kaitseväe teenistuse andmete jaoks kindlaksmääratud leheküljed pealkirjaga „Teated ja muudatused kaitseväe kohustuse kohta“.

§ 2.

Vastavalt käesoleva käsukirja § 1. nimetatud „Täiendav määrus isikutunnistuste kohta“ käsen piirivalves tarvitusele võtta 1. jaanuarist 1927. a. uued raamatukujulised isikutunnistused, sellejuures kinni pidades alljärgnevatel paragrahvides ettenähtud korras.

§ 3.

Piirivalve valitsuse ülemal käsen selle eest hoolitseda, et kõik piirivalve ohvitserid, sõjaväe ametnikud ja piirivalvurid § 1. tähendatud uued isikutunnistused oma

teenistuskoha järele vastavatest omavalitsuse ja politsei asutustest enesele muutseks või vanad isikutunnistused uute vastu ümber vahetaks. Juhtumisel, kui piirivalve staabis on sarnaseid dokumente, mis isikutunnistusse kantavate andmete tõenduseks tarvilikud, siis tuleb nende dokumentide ära kirjad ehk väljavõtted saata isikutunnistust väljaandvale asutusele.

§ 4.

Raamatukujulise isikutunnistuse tarvituse võtmisel tuleb kõigi piirivalvurite isikutunnistuste lahtris „Teated ja muudatused kaitseväge kohustuse kohta“ ära näidata: 1) missuguse rahvaväe komisjoni poolt, millisesse teenistusse (rivi või rivitu) kõlbulikuna ja millal alalise kaitseväge võetud (näiteks: Virumaak. rahvaväe komisjoni poolt võetud alalise kaitseväge suundaega teenima riviteenistusse kõlbulikuna 24. märtsil 1926. a.); 2) sõjaväeline haridus (näit.: lõpetanud allohvitseride kuulipildujate kursuse 5. mail 1926. a.); 3) auaste ja sellesse ülendamine aeg (näit.: veltveebli auastmes 24. veebruarist 1926. a.); 4) märkus selle kohta, et teenib piirivalve N jaoskonnas piirivalvurina — üleajateenijana sellest-sellest ajast.

§ 5.

Ohvitseride ja sõjaväe ametnikkude isikutunnistuse lahtrisse: „Teated ja muudatused kaitseväge kohustuse kohta“ kanda järgmised andmed: 1) teenib piirivalve N jaoskonnas; 2) mis kutseliiki kuulub kaitseväge ohvitseride teenistuskäigu seadluse („Riigi Teataja“ nr. 37/38 — 1924. a.) § 16 järel; need andmed sisse kanda niisugustena, nagu nad enne piirivalve teenistusse astumist olid (näiteks: kuulub jalgväe kutseliiki, meriväe kutseliiki jne.); 3) auaste ja selle vanus (näit.: leitnandi auastmes vanusega 24. veebruarist 1923. a.).

§ 6.

Isikutunnistusse kantava auastme nimetus ei tohi olla ühendatud eriala või kutseliigi nimetusega, vaid peab täpselt vastama ohvitseridel kaitseväge ohvitseride teenistuskäigu seadluse § 20-das kindlaksmääratud nimetusele („Riigi Teataja“ nr. 37/38 — 1924. a.) ja piirivalvuritel — auastme tabelis ettenähtud nimetusele. (Seadlus sõdurite auastme tabeli

muutmise kohta, „R. T.“ nr. 139 — 1922.) Juurekomandeeritud piirivalvurite isikutunnistuses tuleb näidata piirivalve selle jaoskonna nimetus, kus nimekirjas keegi seisab, aga mitte jaoskonna nimetus, mille juure piirivalvur komandeeritud.

§ 7.

Eelpoolnimetatud andmed lahtris „Teated ja muudatused kaitseväge kohustuse kohta“ kantakse sisse ja kinnitab oma allkirjaga ja pitsoriga piirivalve valitsuse ülem. Isikutunnistusse kantud andmed, kui ka andmete kinnitaja ülema allkiri, auaste, ametkoha nimetus, allakirjutamise aeg ja piirivalve vastava sissekannete registreerimise raamatu nr. peavad olema kirjutatud ruumi mõttes kokkuhoidlikult, kuid sealjuures selgesti loetavalt.

§ 8.

Piirivalve teenistuse ajal ettetulnud muutused auastmetes, tervislises seisukorras (riviteenistusest rivituks tunnustamine), piirivalvuritel — sõjaväelises hariduses (kursuste lõpetamine), ohvitseridel — kutseliigis ja üleviimine piirivalvest tulevad alati isikutunnistusse kanda, kusjuures eelmisi sissekandeid ei tule maha kriipsutada. Sissekantavate muudatuste juures tuleb ära näidata aeg, mis ajast muudatus maksvaks loetakse.

§ 9.

Piirivalve teenistusest vabastamisel märgib piirivalve valitsuse ülem ja kinnitab oma allkirja ning pitsoriga ohvitseri, sõjaväe ametniku või piirivalvuri teenistusest vabastamise aja ja põhjuse ja tähendab ühtlasi ka ära kas vabastatu arvatakse käsutus-, reserv-, maakaitseväge või erusse ja mis väeliigi all neid arvestatakse.

§ 10.

Uued isikutunnistused varustatakse omaniku päevapildiga. Isikutunnistuse väljaandmise kui ka päevapiltide valmistamise kulud tasutakse isikutunnistuste omanikkude poolt.

§ 11.

Piirivalves seni tarvitusel olnud isikutunnistused uute saamisel ära võtta ja kõlbmatuks teha.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**
Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s e d.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised tunnistused:

- K a l l a s, Johannes Hendriku p., laskeriista luba, v. a. Pärnu prefektilt 1924 a. nr. 945.
- K r u g l o v, Dimitri Nikolai p., sõjaväkke kõlbmatuse tunn., v. a. 5. üksiku jalaväe pataljoni ülemalt 24. 2. 24 a. nr. 327-R.
- M o o r, Voldemar Jakobi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Soomusrongide brigaadi ülemalt 30. 12. 21 a. nr. 680.
- T õ u, Andrei Mihkli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pärnu maak. rahvaväe ülemalt 13. 7. 20 a. nr. 8448.
- K a r s t n a, Karl Juhani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 20. 5. 20 a. nr. 11667 8. jalaväe polgust.
- T a m b e r g, Erich Juliuse p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Sõjavägede staabi kantselei ülemalt 10. 8. 20 a. nr. 5878.
- R a e v, Mihail Veera p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 3. suurtükiväe rügemendist 1. 10. 25 a. nr. 2466.
- S t e i n b e r g, Bernhard Priidiku p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Viljandi maak. rahvaväe ülemalt 16. 9. 20 a. nr. 15874.
- S i l l a, Nikolai Vassili p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. soomusrongide rügemendi ülemalt 1. 10. 25 a. nr. 103.
- K u u s k, Heinrich Gustavi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 10. jalaväe rügemendist 10. 4. 24 a. nr. 1980.
- K o r k o f, Karl Karli p., Nanseni pass, v. a. politsei peaval. nr. 15143/32801, mille peatusluba, v. a. Pärnu prefektilt, nr. 2138 — maksvusega kuni 19. 8. 27 a.
- M a d i s s o n, Karl Jakobi p., Nanseni pass, v. a. politsei peaval. 30. 1. 24 a. nr. 2481/2679.
- S ä k s, Herman Hendriku p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Sakala partisaanide pataljoni ülemalt 31. 8. 22 a. nr. 142/5636.
- S e l e n s k a j a, Natalie Haritoni t., Nanseni pass, v. a. siseministeeriumi pol. osakonnast 26. 1. 24 a. nr. 2214/2376.
- S u s d a l t s e v, Aleksei Ivani p., Nanseni pass, v. a. pol. peavalits. 1924 a. nr. 7711/13997.
- P a l t s e r, Jaan Jaani p., hobusepass, v. a. Vastemõisa vallaval. 1921 a. nr. 486.
- K u r e l, Aleksander Fritsu p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 2. soomusrongide rügemendi ülemalt 1925 a. nr. 176.
- K a n n, Arnold, piirivalve isikutunnistus, v. a. Piirivalve valits. nr. 2123/24121.
- K a r r o, Paul Vidriku p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 2. piiriküti pataljoni ülemalt nr. 2474 — 1920 a.
- K ä s i, Karl, laskeriista luba nr. 2055/2763. (25048)
- V a a b, Liisa, hobusepass nr. 77. (25048)
- P a l s n e r, Voldemar Mihkli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Merejõudude staabi ülemalt 4. 5. 20 a. nr. 186. (38432)
- E n o k, Jaan Hansu p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Sõjaväe tervishoiu valitsuse ülemalt 28. 4. 20 a. (39301)
- N e y, Elfriede Joosepi t., arstiabi tsheki raamat nr. 47 — 1921 a., v. a. Telefoni-telegraafi võrgust. (39302)
- T e l g, Henn Hansu p., riikliku pensioni raamat v. a. Harju m. valitsuse töö-hoolekande osak. 1926 a. nr. 758. (39308)
- T u l l, Hans Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju maak. rahvaväe ülemalt 7. 2. 21 a. nr. 4189. (39310)
- P i r s k o, Eduard Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Sakala partisaanide üksiku pataljoni ülem. 31. 8. 22 a. nr. 170/5664. (39544)
- S e e r, Otto Jaani p., tasuta maasaamise tunnistus, v. a. Sõjavägede staabi korraldusvalitsusest nr. 728. (40307)
- S i r o l, Karl Karli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Tallinna tagavara polgu ülemalt 20. 3. 20 a. nr. 9101. (40322)
- V e i d e r, Osvald Gustavi p., v. a. 2. jalaväe rügemendi ülemalt nr. 7744. (40324)
- J a n n o, Johannes Jaani p., laskeriista luba, v. a. Tartu maak. pol. ülemalt 13. 3. 25 a. nr. 547/2755. (40331)
- T i i s m a n n, Aleksander Jaani p., välispass, v. a. E. V. saatkonna poolt Varshavis 16. 10. 24 a. nr. 108/2047. (41436)
- N a u m o v, Afanasi, Nanseni pass, nr. 14366/30937. (41373)
- P a l m, Priidik Mihkli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. jalaväe rügemendi ülemalt 15. 9. 20 a. nr. 6027. (41558)
- N u u m a n n, Johannes, hobusepass. (41748)
- T s c h u g u n o v, Sergei Aleksei p., Nanseni pass, v. a. politsei peavalits. 2. 8. 26 a. nr. 13599/28651. (41767)
- F r e i m a n n, Karl Karli p., hobusepass, v. a. Kuksema vallaval. 1926 a. (41777)
- L e e v a l d, Jaan, hobusepass, v. a. Salla vallaval. 14. 2. 21 a. nr. 689. (41783)

Sirel, Johannes Mihkli p., välispass, v. a. politsei peavalits. 1924 a. nr. 2066, ja sõjav. vab. tunnistus, v. a. Naissaare komandandilt 28. 4. 20 a. (41780)

Öhr, Arnold Mardi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 10. jalaväe rügemendilt 5. 4. 25 a. nr. 1258/332. (41785)

Mühlbach, Oskar Kristjani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 6. jalaväe polgu ülemalt 31. 8. 22 a. nr. 9594. (41825)

Puusen, August Johani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 17. 9. 20 a. nr. 988. (41851)

Suuder, Kristjan Hansu p., v. a. lisaku vallaval. 30. 12. 20 a. nr. 505. (41952)

Uustalo, Anton Jüri p., laskeriista luba nr. 8168. (41955)

Mangus, Hans Hansu p., hobusepassid, v. a. Vana-Põltsamaa vallaval. 25. 1. 21 a. nr. 873 ja 874. (41961)

Leppiko, Julius, laskeriista luba, v. a. Viru maak. pol. ülemalt 30. 7. 25 a. nr. 7789. (41962)

Buil, Indrik Benjami p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pärnu maak. rahvaväe ülemalt 1920 a. (41968)

Sildnik, Johannes, hobusepass, v. a. Skarjatina vallaval. 4. 1. 21 a. nr. 26. (41972)

Ahtmann, Jaan Jaani p., hobusepass; v. a. Sauga vallaval. 14. 9. 22 a. nr. 561. (41975)

Tasane, Aleksander Tõnise p., hobusepassid, v. a. 1) Tori vallaval. 1920 a. nr. 27, ja 2) Veinjärve vallaval. 1922 a. nr. 33. (41982)

Tara, Aleksander, sõjav. vab. tunnistus, v. a. 10. jalaväe rügemendilt 30. 9. 23 a. nr. 0743. (41985)

Tiisfeld, Aleksander, laskeriista hoidmise luba, v. a. Pärnu maak. pol. ülemalt, nr. 1099. (41995)

Sauer, Peet, hobusepass, v. a. Suuremõisa vallaval. 23. 9. 22 a. nr. 86. (41997)

Rebisov, Hildegard Karli t., arstiabi tshekiraamat, v. a. Võru maak. valits., nr. 180. (42051)

Kranich, Albert Jakobi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 5. jalaväe rügemendi ülemalt 29. 9. 26 a. nr. 4357. (42055)

Sermat, Leena, hooldaja ameti tunnistus, v. a. Urvaste valla vaestelaste kohtu poolt 4. 4. 24 a. nr. 19. (42070)

Tunnustatakse maksvaks järgmine ülesleitud tunnistus:

Pank, Aleksander Eduardi p., isikutunnistus, v. a. Võhmuta vallaval. 10. i. 25 a. nr. 11.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

Leer, Gustav Jakobi p., v. a. Raudteede pol. 18. 12. 19 a. nr. 4537. (42053)

Kuusial, Hilda Aleksandri t., v. a. Paasvere vallaval. 15. 3. 23 a. nr. 37. (42056)

Pulli, Hans Jaagu p., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 13. 4. 21 a. nr. 7720. (42057)

Svjatski, Grigori Praskovja p., v. a. Mäetaguse vallaval. 1919 a. (42058)

Tars, Ida Mardi t., v. a. Mäetaguse vallaval. 1919 a. (42058)

Leier, Salme Tõnise t., v. a. Lustivere vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 237. (42059)

Silka, Tõnis Tõnise p., v. a. Soosaare vallaval. 7. 4. 25 a. nr. 212. (42061)

Keppmann, August Jüri p., v. a. Võisiku vallaval. 21. 12. 20 a. nr. 1025. (42062)

Allik, August Eva p., v. a. Võisiku vallaval. 6. 5. 20 a. nr. 263. (42063)

Braun, Karl Jaani p., v. a. Pada vallaval. 5. 12. 19 a. nr. 10. (42064)

Hintervaldt, Peeter Jaani p., v. a. Rogosi vallaval. 1. 12. 1919 a. nr. 78. (42067)

Trallmann, Toomas Jüri p., v. a. Varangu vallaval. 24. 9. 20 a. nr. 948. (42068)

Kroll, Irida Eduardi t., v. a. Viljandi linna pol. jsk. ülemalt 27. 3. 23 a. nr. 493. (42069)

Rumm, Jaan, v. a. Kärgula vallaval. 22. 2. 20 a. nr. 260. (42071)

Liiv, Toomas Karli p., v. a. Pihtla vallaval. 19. 5. 22 a. nr. 1083.

Ränk, Herman Karli p., v. a. Lümmada vallaval. 2. 4. 21 a. nr. 1217.

Sinibe, August Mihkli p., v. a. Pihtla vallaval. 28. 3. 24 a. nr. 328.

Pagil, Anna Mardi t., v. a. Abroka vallaval. 20. 9. 22 a. nr. 656.

Laason, Vilhelmine Mihkli t., v. a. Loona vallaval. 30. 1. 26 a. nr. 383.

Tiitson, Rosalie Aleksandri t., v. a. Abroka vallaval. 16. 12. 24 a. nr. 292.

Sirkel, Toomas Mihkli p., v. a. Pihtla vallaval. 24. 3. 22 a. nr. 1027.

- Juure, Theodor Jaani p., v. a. Joala vallaval. 13. 1. 20 a. nr. 460.
- Orav, Leopold Juhani p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 23. 8. 21 a. nr. 29478.
- Reitmann, Anna Karli t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 19. 12. 19 a. nr. 12228.
- Krall, Jaan Jakobi p., v. a. Vaivara vallaval. 25. 6. 23 a. nr. 157.
- Koikson, Nikolai Jüri p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 4. 3. 24 a. nr. 293.
- Johanson, Anna Jaani t., v. a. Löve vallaval. 29. 1. 21 a. nr. 398.
- Jovlev, Tatjana Nikanori t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 3. 12. 19 a. nr. 8776.
- Fomin, Anna Mihaili t., v. a. Narva linna pol. 2. jsk. ül. 1. 8. 25 a. nr. 249/239915.
- Tamm, Vassili, v. a. Narvoova vallaval. 30. 1. 25 a. nr. 518.
- Preisson, Heinrich Jaani p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 3. 8. 22 a. nr. 195.
- Preisson, Marie, v. a. Narva linna pol. ülemalt 3. 8. 22 a. nr. 196.
- Mölder, Aleksander, v. a. Linnamäe vallaval. 14. 12. 24 a. nr. 78.
- Miller, Theodor Jüri p., v. a. Mustvee alevival. 15. 6. 23 a. nr. 201.
- Kaaver, Hugo Liine p., v. a. Pölgaste vallaval. 23. 12. 23 a. nr. 173.
- Karba, Leonhard Jaani p., v. a. Aleksandri vallaval. 25. 1. 26 a. nr. 5.
- Länik, Anna Jaani t., v. a. Nursi vallaval. 7. 3. 21 a. nr. 569.
- Johanson, Olga Liisa t., v. a. Nursi vallaval. 9. 3. 20 a. nr. 276.
- Ots, Edgar Jaani p., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülem. 22. 10. 20 a. nr. 15711.
- Jans, Eduard Matsi p., v. a. Aakre vallaval. 11. 12. 24 a. nr. 76.
- Illak, Helmi Jüri t., v. a. Päidla vallaval. 29. 12. 19 a. nr. 236.
- Kroon, Georg Oskar Jaani p., v. a. Vastse-Otepää vallaval. 23. 12. 19 a. nr. 130.
- Lindenthal, Elfriede Hendriku t., v. a. Pühajärve vallaval. 7. 2. 22 a. nr. 76.
- Pahva, Kristjan Jakobi p., v. a. Aakre vallaval. 3. 2. 21 a. nr. 13.
- Põllussaar, Karl Anna p., v. a. Rannu vallaval. 22. 8. 21 a. nr. 866.
- Varblane, Jaan Hendriku p., v. a. Rannu vallaval. 10. 12. 19 a. nr. 604.
- Tamm, Miina Karli t., v. a. Valguta vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 17.
- Dobrus, Hans Reinu p., v. a. Valguta vallaval. 19. 12. 19 a. nr. 290.
- Speek, Oskar Johani p., v. a. Pangodi vallaval. 9. 2. 22 a. nr. 519.
- Vigla, Liisa Andrese t., v. a. Valguta vallaval. 14. 11. 22 a. nr. 208.
- Katsu, Jaak Jaagu p., v. a. Valguta vallaval. 20. 12. 19 a. nr. 371.
- Laos, Ina Karoliine Villemi t., v. a. Vana-Otepää vallaval. 10. 2. 22 a. nr. 505.
- Vindt, Jaan Andrese p., v. a. Päidla vallaval. 29. 12. 19 a. nr. 290.
- Otsason, Johannes Mihkli p., v. a. Kodijärve vallaval. 23. 4. 20 a. nr. 352.
- Käosson, Johannes Märdi p., v. a. Luke vallaval. 29. 3. 23 a. nr. 17.
- Tischland, Voldemar Johani p., v. a. Räpina vallaval. 1921 a. nr. 2216.
- Munna, Voldemar Jaani p., v. a. Tallinna pol. 4. jsk. ülemalt 13. 6. 23 a. nr. 1314/92176.

N. ZIPUKOFF

Tallinnas, Viru tän. 20.

Soovitab pühadeks suures valikus mitmesuguseid tasku-, laua- ja seinakellasid 2 a. vastutusega; kuld-, hõbe-, ehtesaju;

laulatussõrmuseid alandatud hindadega.

**Soovitame suures väljavalikus
vilte vabriku hindadega,**

naiste- ja meesterahva kübaraid oma ja väljamaa vabrikutest.
Kantud kübarad vormitakse ümber viimase moe järele.

Vildi- ja kübaravabrik

Alb. Krumin & Ko,

Tallinnas, Viru tän. 18.